

УДК 336.71

Король Д.В., магістрантка II курсу, гр. ФБСМ-9, ФБСО
Мерзлікін Д.Є., магістр II курсу, гр. ФБСМ-9, ФБСО
Науковий керівник: Виговська О.А., доктор філософії, ст. викл.
Державний університет «Житомирська політехніка»

ФІНАНСОВИЙ СТАН ПІДПРИЄМСТВ У ВОЄННИЙ ПЕРІОД

В умовах економічної нестабільності та викликів підтримка фінансової стійкості підприємств набуває особливого значення. Сьогодні компанії стикаються із численними ризиками, зумовленими внутрішніми та зовнішніми факторами, які змінюють їх звичне економічне середовище та вимагають нових стратегій управління. Особливо актуальним стає питання забезпечення фінансової стабільності підприємств, які не лише прагнуть зберегти свої ринкові позиції, але й адаптуватися до складних умов ведення бізнесу.

Забезпечення фінансової стійкості підприємства в умовах сучасних викликів потребує комплексного підходу, який включає як внутрішні заходи, так і зовнішню підтримку з боку держави та партнерів. Одним із ключових завдань для державних інституцій стає створення механізмів підтримки підприємств, що забезпечують їм доступ до фінансування на вигідних умовах. Ці механізми допомагають подолати бар'єри, пов'язані з нестачею капіталу, та стимулюють підприємства до подальшого розвитку, створення робочих місць та інноваційного зростання.

За таких умов пріоритетним завданням стає створення сприятливих умов для збереження стабільності компанії, а не лише її оцінка за стандартними показниками. Підприємства змушені адаптуватися до нових реалій, формуючи стратегії для підтримки ринкових позицій і збереження капіталу. Основною метою стає не тільки виживання, але й підготовка до можливого відновлення та розвитку після завершення воєнних дій, що потребує комплексного підходу до управління фінансами та ресурсами.

Ключовими напрямками підтримки українських підприємств у період 2022 – 2024 рр. є:

- надання грантів, кредитів, гарантій;
- надання експертної допомоги в різних сферах бізнесу;
- створення платформ для обміну досвідом та пошуку партнерів;
- надання доступу до сучасних технологій та інновацій.

Важливу роль у підтримці фінансової стійкості українських підприємств відіграють державні програми, спрямовані на полегшення доступу до ресурсів і розвиток підприємництва. Зокрема, такі програми як «Робота» та «Доступні кредити 5-7-9%», дозволяють підприємствам отримати гранти та кредити на вигідних умовах. Ці інструменти підтримки є важливими для стимулювання інвестицій та сприяння економічному відновленню країни.

Державна програма «Робота» є важливим інструментом економічної політики, спрямованим на стимулювання підприємництва та створення нових робочих місць. Програма передбачає надання фінансової підтримки суб'єктам господарювання різних форм власності, що дозволяє їм подолати фінансові бар'єри на шляху до розвитку бізнесу. Завдяки «Робота» підвищується інноваційність української економіки, стимулюється розвиток малого та середнього бізнесу, що, в свою чергу, сприяє економічному зростанню та підвищенню добробуту населення. Проект «Робота» стартував у липні 2022 року і за цей час за програмою «Власна справа» видано 17 813 мікрогрантів на суму 4,2 млрд грн; на розвиток переробних підприємств видано 743 гранти на суму 3,7 млрд грн; на садівництво та розвиток тепличного господарства видано 231 грант на 1 млрд грн; ветеранам та членам їхніх родин – видано 806 грантів на 366 млн грн.[1]. Для забезпечення фінансової стійкості підприємствам актуально використовувати інструменти програми «Робота».

Державна програма «Доступні кредити 5-7-9%» є важливим інструментом економічної політики, спрямованим на стимулювання інвестиційної активності та підтримку підприємництва в Україні. Програма також сприяє диверсифікації економіки та її адаптації до нових викликів. Протягом 2024 р. (станом на 25.10.2024р.) 18157 пільгових кредитів отримали українські підприємства, а загальна сума кредитів становить 67,9 млрд грн. Під час воєнного стану в Україні видано 62 299 кредитів на суму 245,2 млрд грн. [2]. Надання підприємствам можливості отримувати кредити за зниженими ставками сприяє збільшенню обсягів виробництва, збільшення податків до бюджету, створенню нових робочих місць та підвищенню конкурентоспроможності вітчизняних товарів і послуг.

Залучення підприємств до державних програм підтримки здатне суттєво покращити їхній фінансовий стан завдяки доступу до пільгового фінансування, грантової допомоги та додаткових ресурсів, що сприяють розширенню бізнес-діяльності. Отримання фінансових ресурсів на вигідних умовах відкриває можливості для впровадження новітніх технологій, що підвищує ефективність та конкурентоспроможність на внутрішньому і зовнішньому ринках.

Список використаної літератури:

1. Офіційний сайт Міністерства економіки України. URL: <https://me.gov.ua/> (дата звернення 27.10.2024)
2. Офіційний сайт Кабінету міністрів України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/yak-i-dlia-koho-pratsiuie-derzhavna-prohrama-dostupnykh-kredytiv-5-7-9> (дата звернення 27.10.2024)